

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popoldne, izveniški nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod veleva mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaifova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

MARIBOR, Grajski trg 8. —

PODRUŽNICE:

NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.

JESENICE, Ob kolodvoru 101. —

Račun pri poš. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

RAZVOJ NEMŠKE KRIZE

Stahlhelm v Porenju zopet dovoljen — Hindenburg bo potoval v Porenje — Hindenburg uveljavil finančne predloge brez parlamenta

Berlin, 17. julija. Nemška javnost stoji še vedno pod vtisom nepričakovane pisma državnega predsednika Hindenburga, ki je odpovedal svoj poset onih delov izpraznjene Porenja, ki pripadajo Prusiji. V političnih krogih obširno razpravljajo o tem koraku predsednika Hindenburga, ki je z njim prvič stopil iz svoje nevtiralnosti ter se zavzel povsem jasno za nacionalistično bojno organizacijo Stahlhelm. V zvezi s tem pismom je izjavilo vodstvo nemške nacionalne stranke, da je pripravljeno podpirati vlado in dr. Brüninga v vprašanju sprejema državnega proračuna za leto 1930, če je pripravljen centum izstopiti iz pruske vladne koalicije. Centum pa je to ponudbo odločno odklonil ter izjavil, da nikakor ne misli razbiti pruske vladne koalicije.

Pismo predsednika Hindenburga je zbudilo veliko presenečenje in levičarskih vladnih krogih. Tako napovedujejo demokrati poslanci, da bodo vložili interpelacijo, v kateri bodo zahtevali od državnega kancelarja izjavo, ali je vedel za to pismo. Splošno prevladuje med levičarskimi politiki prepričanje, da pomenja Hindenburgovo pismo naravnost kršenje ustave, ker je bilo objavljeno brez podpisa državnega kancelarja, ki izjavlja, da je bil o njem popolnoma nepoučen in da ga je čital šele v listih.

Veliko razburjenje je povzročilo pismo predsednika Hindenburga, ki je dal z njim po dolgem času zopet duška svojemu vojaškemu čustvovanju, tudi v pruski deželni vladi in sicer tem bolj, ker je bil predsednik pruske vlade dr. Otto Braun na željo Hindenburga pripravljen preklicati prepoved Stahlhelma še pred svečanostmi v Porenju. Pristal je v ta namen na osebni razgovor z voditeljem Stahlhelma, ki pa so mu

poslali samo precej ostro pismo z zahtevo, naj pruska vlada preklic prepoved, ki je po njihovem mnenju protizakonita. Na to pismo dr. Braun ni odgovoril, temveč se prijavil v avdienco pri predsedniku Hindenburgu, da bi v razgovoru z njim uredil to vprašanje v obojstransko zadovoljstvo. Ko pa je bil stopil iz avtomobila pred predsedniško palačo, je zvedel, da je pismo predsednika že objavljeno.

Proti večeru je prešla pruska vlada novo pismo vodstva Stahlhelma, ki je bilo dokaj koncilijantno in v katerem izreka vodstvo, da se bo organizacija vzdrževala vsakih vojaških vaj in postavila na čelo pokreta ljudi, ki se bo držali eventuelnega dogovora med vlado in Stahlhelmom. Sprito tega pisma je izjavila pruska vlada, da je pripravljena nadaljevati razgovore o ukinitvi prepovedi delovanja Stahlhelma v pruskem Porenju.

Pariz, 17. julija. AA. »Tempe« piše, da je vse kroge začudila vest, da se Hindenburg ne bo udeležil osvobodilnih svečanosti v Porenju, še bolj čudno pa je to, da se predsednik nemške republike ni niti najmanj obotavljal stopiti na stran Stahlhelma proti pruski vladi. Nemška miselnost se zelo lahko prilagodi takim protislovjem, radi česar se ne sme nihče čuditi, če v mednarodnem svetu včasih ne zaupa volji po miru nove Nemčije.

Berlin, 17. julija. Včeraj popoldne je izjavil nemški ministrijski predsednik Brüning, da se ne bo več pogajal o finančnih predlogih. Ker je nemški državni zbor finančno predlogo odklonil, bo uveljavljena na podlagi čl. 48 nemške ustave, ki določa, da lahko vlada v primeru nujnosti stori vse za varstvo narodnih interesov in obenem tudi lahko uporabi oboroženo silo. Včeraj popoldne je državni zbor odklonil

z 296 glasovi proti 156 veto državnega sveta proti amnestiji. Ker pa ni bil odklonjen veto z dvotretjinsko večino, kakor določa ustava, ostane nadalje v veljavi.

Berlin, 17. julija. Pruski notranji minister je obvestil podrejene oblasti v Porenju in na Westfalskem, da ne bo nastopil proti obnovitvi Stahlhelma, ako bo ta nacionalistična organizacija nastopala v zakonitih mejah. Glede na razveljavljanje prepovedi Stahlhelma, se pričakuje, da bo državni predsednik Hindenburg vseeno odpotoval na osvobodilne svečanosti v Porenje.

Berlin, 17. julija. V vrhu pokritja deficitu v državnem proračunu in ureditve državnih financ, ki je potrebno za nadaljno izvajanje skrbstva za brezposelne, se je poslužil državni predsednik Hindenburg na predlog vlade čl. 48 ustave in odredil tozadevne ukrepe. Državni predsednik je takoj sporočil državnemu zboru ta svoj korak.

Berlin, 17. julija. Komunistični listi ostro protestirajo proti »diktaturi« ter objavljajo članke pod naslovom »Pruska vlada, dr. Brüning in Hindenburg proti meščanskim strankam, proti socialnim demokratom in proti razveljavljanju prepovedi Stahlhelma«. Kakor stvari sedaj stojijo, bo državni zbor vsekakor šel prihodnjo soboto na počitnice in se prav tako kakor državna vlada v jeseni ne bo nadomestil z drugim.

Čile premagala Mehiko

Montevideo, 17. julija. Včeraj se je vršila samo ena tekma Reprezentanca Čile je zmagala nad Mehiko s 3 : 0. Mehika, ki je sedaj izgubila že drugo tekmo (Francija-Mehika 4 : 1), bo izpadla iz nadaljnjega tekmovanja.

Nemiri v Egiptu

London, 17. julija. Zaradi zadnjih izgredov v Aleksandriji je bilo aretiranih 147 oseb. Garnizija v Aleksandriji je bila ojačena z novim bataljonom egiptске vojske ter večjim oddelkom konjenice. Oficijsko se poroča, da je bilo pri izgrebih ubitih 14 oseb, ranjenih pa 160. Italijanski poslanik v Kairu je protestiral pri egiptski vladi zaradi postopanja proti tujcem.

Turški predvojni dolgovi

Carigrad, 17. julija. AA. V Pariz odpotuje v kratkem turški finančni minister Aglu Sukri Bej, kjer se sestane s turškimi delegati, ki razpravljajo z evropskimi delegati imetnikov turških zadolženj o raznih turških finančnih vprašanjih.

Sožalne izjave k smrti br. Toneta Maleja

Ljubljana, 17. julija. Ob tragični smrti br. Toneta Maleja sta prejela JSS in Sokol I. na Taboru, katerega član je bil pokojni Malej, že več sožalnih brzojav iz vseh krajev države in tudi sožalno brzojavko ČOS. Starešina ČOS se je v brzojavki zahvalilo za čestitko, ki jo je poslal I. podstarosta SKJ br. Engelbert Gangl k zmagi češkoslovaške sokolske vrste na mednarodni teledrbi v Luksenburgu, obenem je pa izreklo sožalje ob izgubi br. Toneta Maleja.

Sokol na Taboru pa je prejel naslednje sožalne brzojavke:

Sokolsko društvo Osljek-Donji Grad: Naše iskreno saučestje za pokojnim br. Malejem.

Sokolsko društvo Novi Sad: Otlačani bolom radi tragične smrti našeg milog br. Maleja primite naše iskreno saučestje.

Sokolska šupa Novi Sad: Povodom tragične smrti br. Antuna Maleja izvolite primiti naše iskreno saučestje.

Sokolsko društvo Osljek I.: Povodom tragične pogibelji br. Maleja primite najdublje bratsko saučestje.

Sv. Lenart v Slovenskih gorah: K žalostni izgubi br. Maleja največje sožalje — Sket.

Sokolska šupa, Osljek: Na slomljenim krilima br. Maleja stojimo skrbni, oplakujemo njegovo tragično smrt. — Starešina Petrovič.

Evropska agrarna antanta

Poljska vlada predlaga osnove mednarodne gospodarske antante agrarnih držav srednje Evrope za dosego ravnotežja z industrijskimi državami

Beograd, 17. julija. Akcija za reševanje gospodarske krize, ki vlada v agrarnih državah srednje Evrope, zavzema čimdalje večji razmah. Vrše se intenzivne priprave za sinajsko konferenco, na kateri bodo naši in rumunski delegati razpravljali o ustanovitvi agrarne bloka. Na tej konferenci bi se kasneje Rumuniji in Jugoslaviji pridružila tudi Madžarska. Glede na tozadevno akcijo se je te dni pripetil važen dogodek.

Poljski poslanik Babinski v Beogradu izročil naši vladi predlog svoje vlade, po katerem naj bi se osnovala nekakšna mednarodna gospodarska antanta. V to antanto naj bi vstopile vse evropske države, ki so čisto ali večinoma agrarne dežele. Glede na težkoče, ki jih preživljajo agrarne države v Evropi, naj bi se pozvale k medsebojnemu zblizanju in sodelovanju pri reševanju vseh vprašanj, ki jih enako interesi- rajo. Poljska kot največja država v srednji Evropi se smatra poklicano pozvati vse ostale agrarne države k tesnemu sodelovanju v obrambi skupnih interesov. Že l. 1927 so se povodom mednarodne gospodarske konference skušale rešiti na razne načine gospodarske težkoče ter doseči zblizanje agrarnih držav. Po predlogu poljske vlade naj bi bil namen mednarodne gospodarske antante doseči ravnotežje med agrarnimi in industrijskimi državami. Sodelovanje naj bi bilo mednarodnega značaja, predvsem med agrarnimi državami, in v duhu ženevske ustanove Društva narodov. Poljska vlada se zaveda vseh težkoč pri reševanju

gospodarske krize in je mnenja, da bi jo mogle potom mednarodnega sodelovanja agrarne države ublažiti, zlasti glede na stališče držav, ki so pretežno industrijske in ki ovirajo sanacijo agrarnih držav. Glede na to bi mednarodna gospodarska antanta ne imela kakšnega negativnega značaja, temveč čisto defenzivnega.

Poljska vlada predlaga nadalje osnove antante posebnega urada agrarnih držav, ki bi bil obenem sredstvo za vplivanje na poslovanje Društva narodov, raznih odborov in Društva narodov in raznih mednarodnih konferenc ter bi dejansko bil tajništvo agrarnih držav Evrope v Ženevi. Poljska vlada se je v svrhu uresničenja svoje zamisli obrnila razen na Jugoslavijo tudi na Bolgarijo, Estonko, Finsko, Letonsko, Madžarsko, Rumunijo in Češkoslovaško. Pred osnovevanjem posebnega urada agrarnih držav naj bi se vršila konferenca kmetijskih ministrov agrarnih držav centralne Evrope, ki bi stopile v to zvezo. Poljska vlada ugotavlja potrebo sistematičnega in metodičnega reševanja izredno resnih težkoč, v katerih se nahajajo evropske agrarne države.

Ker je pobuda poljske vlade v skladu s težkočami iste vrste, ki se občutijo pri nas, in ker prav sedaj naša vlada resno proučuje vprašanje, se bo predlog poljske vlade od naše strani najresnejše upošteval ter ne bo našel podpore samo v naši javnosti in v naših gospodarskih krogih, marveč bo vsestransko podprt tudi od oficijelne strani.

Pospeševanje tujskega prometa

Važnost davčnih olajšav za hotelsko industrijo — Favoriziranje graditve velikih hotelov

Beograd, 17. julija. Povodom objave novega zakona o davčnih olajšavah za našo hotelsko industrijo, je šef oddelka za turistično ministrstvo trgovine in industrije dr. Žižek v razgovoru z novinarji poudarjal važnost tega zakona in izjavil, da smo lani zabeležili promet 350.000 tujcev, kar je zelo zgornja številka za turistično privlačnost naših krajev. Ako se upošteva, da ima ena izmed naših sosednjih držav na leto skoro 10 milijard dinarjev dohodka od tujskega prometa, potem se more razumeti, kako važna gospodarska panoga je turizem, ki se mora negovati z vsemi sredstvi. Davčne olajšave, ki veljajo 15 let, se odražajo sorazmerno glede na višino vloženega kapitala. S tem se hoče doseči, da bi se zgradili prvovrstni veliki hoteli, ki bi mogli odgovorjati potrebam prvovrstnega občinstva, angleškega in ameriškega, vajenega na popoln komfort, in da bi se

omogočilo poset tujcev tudi v zimski in pomladanski sezoni. Zlasti se hoče favorizirati gradnje zdraviliških salonov v naših kopališčih, da bi se gotovo zdravilišča mogla uporabljati tudi v zimskem času. V kratkem bo objavljen zakon o carinah, s katerim se bo olajšal uvoz predmetov za gradbo hotelov, ki se pri nas ne izdelujejo. Glede na razne olajšave bodo brez dvoma nastali novi pogoji za inozemce in domače finančne skupine, ki so se ponudile svoje kapitalne za graditev večjih hotelov na jadranski obali in v drugih naših klimatskih pokrajinah, zlasti v Sloveniji.

Nemški poslanik na Bledu

Beograd, 17. julija. AA. Nemški poslanik na našem dvoru von Hassel je odpotoval preko Novega Sada na Bled, kjer bo ostal čez počitnice.

Nemčija proti Poljski

Aktivnost nemške protipoljske politike — Poljski odgovor na proslavo obletnice plebiscita v Ma zurju

Varšava, 17. julija. Poljski tisk zasleduje z veliko pozornostjo povečano aktivnost nemške zunanje politike, ki je že pričela s tiho protipoljsko ofenzivo, odkar ima na zapadu proste roke po izpraznitvi Porenja. Posebno ostro odmev so izzvale velike nemške prireditve v vzhodni Prusiji o priliki desetletnice plebiscita v Mazurju. Poljski listi objavljajo dolge članke, kako se je vršil ta plebiscit, ki v mnogem spominja na koroskega.

Kot odgovor na manifestacije je bil proglašen narodni žalni dan istočasno s proslavo slavne bitke pri Tannenbergu in Grunwaldu, kjer so bili Nemci l. 1440 krvavo poraženi. Po vseh poljskih mestih so se vršili manifestacijski obhodi, pri katerih so nosili napise: »Dol z Nemčijo! Nemčija naj ne pozabi bitke pri Tannenbergu.«

Mnogo komentarjev je povzročilo tudi poročilo o obisku predsednika nemške republike Hindenburga v Kurzenbratu, kjer je obstal na bregu Visle in se zato pil v daljše razmišljanje. Pilsudski jevi listi opozarjajo ob tej priliki opozicijo, naj vendar popusti v ogorčeni borbi proti vladi ter prične računati z zunanjimi nevarnostmi, ki groze vse bolj od zapada s tolikimi žrtvami in napori osvobodjeni Poljski.

Poljski listi tudi opozarjajo nemške kroge, naj se ne vdajajo iluzijam, da bo kdaj odstopila Poljska samo pod svoje zemlje Nemčiji. V tem oziru je opozicija povsem složna z vlado ter je na znanem krakovskem kongresu slovesno izjavila, da se bo v vsakem slučaju postavila v bran proti slehernemu poizkusu okrniti od Poljske samo eno ped zemlje.

Delo jugoslovensko-bolgarske komisije

V Vrnjački Banji je pričela z delom glavna jugoslovensko-bolgarska komisija za likvidacijo obmejnih dvolastniških posestev

Vrnjačka Banja, 17. julija. Delo centralne mešane jugoslovensko-bolgarske komisije za likvidacijo dvolastniških posestev ob meji se je pričelo predvčerajšnjim. Jugoslovensko delegacijo tvorijo načelnik zunanega ministrstva Miroslav Janković, general Bogoljub Ilić, tajnik notranjega ministrstva Živojin Simonović in tajnik zunanega ministrstva Dragutin Božović. Bolgarsko delegacijo tvorijo pomočnik notranjega ministra Rasukanov, arhivski uradnik zunanega ministrstva Karadžov, načelnik konzularnega oddelka zunanega ministrstva Vasev, general Zlatev in tajnik bolgarskega bolgarskega poslanstva Uzunov. Včeraj popoldne sta imeli vsaka delegacija poseben posvetovanje, popoldne pa skupen neoficijalen sestanek.

Predsednik bolgarske komisije Rasukanov je izjavil novinarjem, da se bo na sestanku v Vrnjački banji konstituirala centralna mešana komisija, ki bo izdelala delovni program na podlagi konvencije o likvidaciji dvolastniških posestev. Ta program se bo uporabil na jesenskem zasedanju mešane komisije in bo po njem centralna komisija najvišja instanca, proti kateri ne bo mogoča nobena pritožba.

Ob jugoslovensko-bolgarski meji dela že od početka julija šest komisij za likvidacijo dvolastniških posestev. Predsedniki teh komisij so bolgarski in jugoslovenski sodniki.

Vrnjačka Banja, 17. julija. Snoči ob 7. je bil izdan naslednji komunikat: Centralna mešana jugoslovensko-bolgarska komisija je na svojih sejah 14. in 16. julija po izmenjavi pooblastil ugotovila v smislu čl. 20. zakona o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Bolgarijo o likvidaciji dvolastniških posestev načelno soglasje o razporeditvi dela. Istočasno so bile izvoljene podkomisije za proučevanje predmetov, navedenih v čl. 17. in 44. omenjene konvencije. Jutri nadaljuje mešana komisija svoje delo.

Zdravstvena služba v Jugoslaviji vzor drugim

Zanimiva izjava uglednega grškega zdravnika o razmerah v Jugoslaviji

Atene, 17. julija. AA. Znameniti grški zdravnik Vajana, ki slovi za najboljšega specialista za higijeno na Grškem, se je vrnil s svojega potovanja po inozemstvu in je o tem poročal grški vladi. Iz tega poročila je razvidno, da je Vajana potoval po raznih državah v svrhu proučitve higijskih razmer v njih. Dopisniku agencije Avala je ves navdušen pripovedoval o svojem potovanju po Jugoslaviji. Pred svetovno vojno je imel priliko spoznati jugoslovanske kraje in je ves iznenaden nad izpremembo, ki je nastala v njih. Mala neznanost mesteca so se izpremenila, da se človek samo čudi. Skopje, pred vojno domala nepoznano mesto, je danes vredno občudovanja Evrope. S higijskega stališča je Skopje znamenito po svojem inštitutu za malarijo, ki je eden izmed najodličnejših. V Kruševu je najboljša postaja za higijeno. Zelo veliko se v tem pogledu dela v Dahmaciji. V Trogiru imajo vzorno urejen inštitut za malarijo, ki ga vodi dr. Hvarčić. Povsod imajo vzorne zdravstvene domače, povsem higijske zdravstvene postaje, ki so vzor vsem drugim bal-

kanskim državam. Najzanimivejše je to, da je potreba po higijeni objela celo kmetске množice v Jugoslaviji. V okolici Zagreba je vas, kjer je higijena na višku. Preventivna higijena v Jugoslaviji je na višji stopnji nego kjerkoli na Balkanu. Na tem polju slovi zlasti dr. Štampar, ki dela iz medicinskega naraščaja prave apostole za higijeno. Razen tega so v Jugoslaviji ustvarili množične važne postaje, takozvane domače narodnega zdravlja, in veliko število specialnih postaj. V tem pogledu zavzema Jugoslavija brez dvoma prvo mesto v Evropi.

Na koncu svoje izjave je g. Vajana poudaril, da je Jugoslavija na poti k stalnemu razvoju in napredku. To mora priznati vsakdo, kdor je videl Jugoslavijo pred 10 leti. Kar ustvarja Jugoslavija na polju kulture in napredka, je pravo čudo. Na polju higijene je Jugoslavija vsekakor prva država. Evropa ima v njej slajen primer. V Rumuniji in drugih državah na Balkanu daleč ni tako dobro urejeno kakor v Jugoslaviji — njej pripada brez dvoma prvenstvo.

Protisocialistični pokret na Finskem

Helsingfors, 17. julija. Po razpustu državnega zbora in po uničenju komunistične stranke se pripravljajo lapovski gibanje sedaj tudi h glavnemu udarcu proti socialnodemokratski organizaciji. V Wiborgu je deputacija Lapovcev zahtevala od deželne glavarja prepoved socialnodemokratskega dnevnika. Včeraj je približno 20 tajnih policijskih agentov preiskalo urad strokovnih organizacij v Helsingforsu ter zaplenilo mnogo aktov, članske liste in korespondenco.

Priskrba proti düsseldorfskemu morfiku

Düsseldorf, 17. julija. Večkratni morilec Kürten zanikava še nadalje nekatera dejanja in zahteva, naj mu na podlagi preiskovalnega materiala dokažejo udeležbo v posameznih primerih. Trenutno so preiskovalne oblasti zaposlene s primerom neke

Kuhnove, ki je bila v februarju 1929 zavrtno napadena in težko ranjena na glavi. Röntgenološka preiskava je dognala, da je običala v glavi Kuhnove konica škarij. Ta okolnost je za Kürtena zelo obremenilna, ker so našli pri njem mnogo škarij, med njimi tudi one, ki so imele odlomljeno konico.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22.69, Berlin 13.445 — 13.475 (13.46), Bruselj 1.874, Budimpešta 9.822, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 795—798 (796.5), London 273.87—274.67 (274.27), Newyork 56.16—56.36 (56.26), Pariz 221.87, Praga 166.78—167.58 (167.18), Trst 294.29—296.29 (295.29).

Ali ste že naročeni na ilustrovano tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“?

Dnevne vesti

— Odlikovanje za naše vojaške grobove zaslužnih Čehoslovakov. Kralj Aleksander je odlikoval za zasluge pri oskrbovanju naših vojaških grobov na Čehoslovakijskem z redom Sv. Save M. stopnje poveljnika VIII. pehotne divizije v Vysokem Mytu generala Vratislava Pecha, z redom Belega Orla IV. stopnje podpolkovnika O. Hologa, z redom Sv. Save IV. stopnje konzula VI. Hrabke, podjetnika v Pragi, D. Djurčića, tajnika našega poslanstva v Pragi, in Pavla Šroma, svečenika pravoslavne cerkve v Pragi, z redom Sv. Save V. stopnje vrtnarja mesta Praga Ladislava Ruta, z zlato kolajno za državljanske zasluge pa stražmojstra v Jindřichovicah Václava Khousta in ritmojstra vojaškega zdravstvenega zavoda v Karlovih Varh Antonia Černega.

— Napredovanje v naši vojski. Napredovali so v rezervi za kapitane I. klase kapitani II. klase pehotni Dragotin Selak, Mirko Ramer, dr. Ivan Grašič, Milan Ambrožič - Barbarić, Vladimir Zogorelec, Miroslav Venigerholc, Franc Aleš, Ernest Pelikan, Ivan Vojvodič, Slavko Dogan, Fedor Šlajmer, Ludvik Beisk, Franjo Štrajhar, Franjo Klubica, Pter Kremenec, Josip Goldner, Ivan Weber, Bogdan Uvalič, Karlo Suša, Ivan Krist, Slavko Trošt in Vladimir Koprič, artiljerijski Ante Novak, Vladimir Jezovšek, Josip Novaković, Riko Kiler, Zvonimir Bghm, Karlo Petelin, Avgust Kolarič in Franjo Kuzmič; sanitetni dr. Gustav Lautner in dr. Pavle Lautner, apotekarski Franjo Vanek, veterinarski Rudolf Steiner, Josip Čeb in Franc Baš, konjeniški Franjo Turk, inženjerski Franjo Seunig; za kapitane II. klase poročniki v pehoti Ivan Kit, Ferdinand Kvas, Bogomir Milost, Edvard Bužar, Vladislav Haida, Franc Puncengruber, Franjo Sušnik, Anton Hohnjec, Martin Fedel, Dragotin Volk, Franc Mahkovec, Peter Čapek, Alfred Rogelj, Filip Sever, Jože Baričević, Bogomir Pretnar, Marijan Furlan, Ernest Roset in Ante Kovac; artiljerijski dr. Pavel Fischer; veterinarski Ivan Pestotnik, Teodor Novak in Maks Rojk; sanitetni dr. Ivan Drobnik; za poročnike podporočniki v pehoti Ivan Kafu, Leopold Haler, Milan Kun, Ožbe Lodrant, dr. Marko Gojak, Ladislav Milčič, Franjo Pregelj, Vekoslav Turel, Franjo Voršič, Anton Sijaneč, Josip Kristal, Milan Pihler, Josip Ermenc, Milan Sokolič, Zoran Vrtovec, Adolf Turk in Andrej Bizjak; artiljerijski Oskar Bruker, Vinko Karnovšek, Peter Keršič in Franjo Hercog; konjeniški Julij Vaksler; inženjerski Ivan Jakše; zrakoplovni Rudolf Hršak.

— Ameriški slavist v Zagrebu. Na povratku iz Dubrovnika in hrvaškega Primorja se je ustavil v Zagrebu znani ameriški slavist dr. Arthur Prudden Coleman, profesor na Columbia univerzi v New Yorku, na kateri je deloval tudi sedanjí ameriški poslanik na našem dvoru g. Price. V Zagrebu si je ogledal cerkve, muzeje in Strossmayerjevo galerijo slik.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zdravnik v Rimskih Toplicah dr. Josip Freudenthaler.

— Priprave za veselovanski zdravniški kongres. Kakor smo že včeraj kratko poročali, odpotuje dr. Momčilo Ivković jutri v Split, Dubrovnik in Sarajevo, da pripravi vse potrebno za III. veselovanski zdravniški kongres, ki bo pod kraljevim protektoratom od 4. do 8. oktobra v Splitu. Dr. Ivković poseti Sušak, Kupari, Crikvenico, Šibenik, Trogir, Split, Dubrovnik, Erceg Novi, Kotor, Budvo, Utina, Cetinje, Mostar, Sarajevo, Užice ter otoke Rab, Hvar in Korčulo. Vsi ti kraji so v programu kongresnih ekskurzij.

— Naša emigracija v maju. Po podatkih izseljeniškega komisariata v Zagrebu je šlo v maju iz naše države v prekomorske države 1235 izseljencev, od 1. januarja do konca maja pa 7125 ali 901 manj, kakor v istem razdobju lanskega leta. Največ izseljencev je šlo iz savske banovine in sicer 363. Iz dunavske banovine jih je šlo 322, iz vardarske 145, iz dravske 137, iz zetske 107, iz primorske 82, iz vrbarske 17, iz drinske 18, s teritorija mesta Beograda pa 34. Po poklicu je bilo 566 kmetovalcev, 159 kvalificiranih in 201 nekvalificiranih delavcev, 97 pripadnikov svobodnih profesij in 213 rodbinskih članov. V Argentino jih je šlo 406, v Zedinjene države 349, v Kanado 244, v Urugvaj 151, v Brazilijo 40 itd. Od 1. januarja do konca maja je šlo v Argentino 2639 naših izseljencev (lani 2822), v Zedinjene države 1458 (lani 1474), v Kanado 1890 (lani 2523), v Urugvaj 566 (lani 554), v Brazilijo 185 (lani 288). Vrnilo se jih je v maju 473, od 1. januarja do konca maja je pa padlo število povratnikov na 1801 proti 1260 v istem razdobju lanskega leta. V evropske države je šlo v maju 2329 naših izseljencev in sicer v Francijo 2406, v Švico 124, v Nemčijo 102, v Belgijo 38, na Holandsko 32, v Luxemburg 2 itd. Od 1. januarja do konca maja je šlo v evropske države 11.285 naših izseljencev in sicer v Francijo 6994, v Nemčijo 3080, v Belgijo 1154, na Holandsko 247, v Švico 157, v Luxemburg 53, v CSR 37 itd.

— Ouz v juniju. OUZD je izdal izkaz za mesec junij, iz katerega posnemamo, da je bilo vseh članov 103.214, od teh 70.332 moških in 32.382 žensk. Bolnikov je bilo 2656 in sicer 1455 moških in 1101 žensk. Odstotek bolnikov je znašal pri moških 2,65, pri ženskah 3,40, v splošnem 2,48. Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala pri moških 29,85, pri ženskah 20,60, skupno 26,94 Din. Celokupna zavarovana meza je pa znašala pri moških 2.114.088,40, pri ženskah 666.976,80, skupaj 2.781.065,20 Din.

— Strupeno sovraštvo do Juoslavije kaže glasilo Hlmkove klerikalne stranke na Slovaškem, v Vratislavi izhajajoči »Slovake«. Odkar so zavladale v naši državi nove razmere, pribičuje glasilo slovaških klerikalcev skrajno tendenciozne članke o naši državi in porabi vsako količino prikladno vest nam sovražnih inozemskih li-

stov o razmerah v naši državi, ki je potem po svoje obrne v različne tako, da more servirati svoja čitateljem dolgovzno senzacija. Nepončeni ljudje utednejo dobiti zelo čudno mnenje o naši državi, če bodo verjeli vsemu, kar jim natveže »Slovake«. Tudi kongresa slovaških srednjesholcev v Beogradu Hlmkovo glasilo ni zamudilo. V torkovi številki prinaša zopet v obliki senzacijske obirne poročilo o tem, kako je baie v Beogradu brez sledu izginito več slovaških študentov. Ne vemo sicer točno, kaj je dalo »Slovaku« povod, da se tako besno zaletava v Jugoslavijo, zdi se nam pa, da piha veter od jugozapada.

NAJNIZJE CENE

in največjo zalogo razne kuhinjske posode emajlirane in aluminijaste priporoča tvrdka z železino

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana Sv. Petra cesta 35.

— Natečaj za kmetijske referente in uradnike. Kmetijski oddelek banske uprave savske banovine razpisuje natečaj za 23 sreskih kmetijskih referentov, 1 ravatelja živinorejske šole v Gospiču, 1 profesorja na kmetijski šoli v Gospiču in 1 na šoli v Požegi, 1 kmetijskega pristava v vinogradniško-sadlarski šoli v Petrinju, 1 kmetijskega pripravnika na živinarski stanici v Mrzli vodi in 1 vinogradnika na trtni in sadni drevnisi v Novigradu Podravskem. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m.

— Pisalni stroji na račun reparacij. Ministrski predsednik general Zivković je dovolil, da se nabavi na račun reparacij v Nemčiji 900 pisalnih strojev znamke »Continental« v skupni vrednosti 5 milijonov Din. Te pisalne stroje dobe državni uradi.

— Za pol milijona drobiža pride v promet. Finančni minister je poslal pred odločbo na dopust ministrskemu predsedniku spomenico, v kateri prosi, da bi prišlo v promet za pol milijona drobiža in sicer norčičev po 25 para, da se ljudem omogoči menjavanje denarja. Narodna banka spravi v promet kovani drobiž, ki je bil pred leti izdelan v Franciji.

— Nov delavski list. V Beogradu je izšla prva številka novega delavskega lista, ki se imenuje »Rad i trud«. To je organ jugoslovenskih delavskih sindikatov. Prva številka prinaša na uvodnem mestu poziv jugoslovenskemu delavstvu, v katerem prvi med drugim, da se rabi kot glavno sredstvo za zapeljivanje in izkoriščanje našega delavstva največja socialna laž našega časa — internacionalizem. Poziv se zaključuje s klicem: Živel jugoslovenski delavski pokret skupno s svojo Jugoslavijo!

— Iz »Službenih Novin«. »Službene Novine« št. 159, z dne 16. t. m. objavljajo zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o državnem prometnem oseboju, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o poštobranilništvu, čerkovnem in virmanskem prometu v kraljevini Jugoslaviji z dne 30. novembra 1921., uredbu o izpremembi meje in določanju področja okrajev Čabra in Kočevja v dravski banovini in pravilnik o polaganju državnega strokovnega izpita predmetnih učiteljev in učiteljic II. kategorije na tehničnih srednjih šolah, višjih ženskih obrtnih strokovnih šolah, moških in ženskih strokovnih in ženskih strokovnih obrtnih šolah.

— Tudi Zagreb daruje 10.000 Din za posadko »Karagordja«. Samoupravni odbor zagrebške občinske uprave je soglasno sklenil predlagati občinski upravi, naj votira kot znak priznanja za hrabrost in poštvenost posadke »Karagordja« 10.000 Din. — Opozorilo izvoznikom jermena na Madžarsko. Naše poslanstvo v Budimpešti opozarja vse, ki se pečajo z izvozom jermena, da bodo smeli v bodoče izvažati na Madžarsko samo one količine jermena, za katere bo izdano uradno potrdilo o izvoru in zdravju jermena, obnem pa bo moralo biti iz potrdila razvidno, da ta jermen ni napaden niti od enega parazita in posebno, da ni napaden od fusarium rosum.

— Tudi rogaško slatino ponarejajo. Včeraj smo poročali o ponarejanju Franc Jožefove grenčice v Zagrebu. Poleg te mineralne vode so pa ponarejali nekateri zagrebški trgovci tudi našo rogaško slatino. Originalne steklenice so polnili z navadno vodo ali pa s kako drugo mnogo slabšo mineralno vodo, n. pr. z gaberniško slatino in tako so spravljali v promet kar na debelo doma narejeno rogaško slatino. Ponarejanje mineralne vode je trajalo že dve leti, kar so dotični trgovci v preiskavi priznali.

— Wolfa Luckmanna so našli mrtvega. Včeraj opoldne je rešilna ekspedicija, v kateri so bili Josip Cop, Luckmannov brat Pavle in lovec Košir iz Mojstrane, našla pogrešanega Wolfa Luckmanna pod Oltarjem pod Dovškim križem. Luckmann je padel kakih 300 metrov globoko in si zlomil tilnik. Nerešenež je bil najbrž takoj mrtel. Smrt ga je doletela najbrž 30. junija, kajti 29. junija je še pisal v svojo beležnico. Kraj njega so našli fotografirski aparat, s katerim je zadnjič fotografiral. Poneorečenega turistu preneso v Dorje, kjer bo jutri ob 15.30 pogreb. Težko prizadeti Luckmannovi rodbini iskreno sožalje!

— Banat ima 15.000 vagonov pšenice za izvoz. Iz Bečkereke poročajo, da je bila te dni žetev v Banatu končana. Tajnik banatske zbornice za trgovino in obrt Aleksander Stanojlovič je izjavil novinarjem, da je bilo letos v Banatu posejanih s pšenico približno 300.000 ha. Povprečno se je pridelalo 14 kvintalov na hektar, torej skupaj 4.200.000 kvintalov. Banat potrebuje zase 1.700.000 kvintalov, ostalo pa lahko izvozi. To je okoli 2.500.000 kvintalov (25.000 vagonov). Seveda zavisi izvoz v veliki meri od pridelka turščice. Vsekakor

bo lahko Banat izvozil najmanj 15.000 vagonov pšenice po povprečni ceni 170 Din za kvintal. Ovsa in riži so posejali tako malo, da bodo jedva krili lastno potrebo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo vreme še nestanovitno. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, nestanovitno vreme. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 30, v Sarajevu in Splitu 27, v Beogradu 27,4, v Zagrebu 26, v Ljubljani 23,4, v Mariboru 22,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757,7 mm, temperatura je znašala 16 stopinj.

— Dve nesreči. Včeraj sta se pripetili dve precej težki nesreči. V Dobrunjah je padel s kolosa mizarški pomočnik France Černe. Padel je naravnost na glavo, se zelo poobil po obrazu in glavi ter si pretresel možgane. Nezvestnega so prepeljali v bolnico, kjer se pa še ni zavedel. Njegovo stanje je kritično. — Lovro Cijavec, zidarski delavec iz Ljubljane, je včeraj na neki stavbi padel z odra in si zlomil desno nogo. Tudi njega so prepeljali v bolnico.

— Morilec lastne matere šel sodiščem. Pred sodiščem v Osijeku se je te dni pričela razprava proti 26letnemu dninarju Miju Doležalu iz Borova, ki je obtožen umora svoja matere, 70letne Ane Doležal. Staro so našli nekega dne mrtvo v postelji, pod glavo je imela blazino in zdelo se je, da je umrla naravne smrti. Ko so jo pa pregledali, so opazili sledove davljenja na vratu. Zdravniki so ugotovili, da je bila zadavljena. Ker je sin tiste dni izginil iz hiše, je bil seveda takoj osumljen zločina. Prijeli so ga in pri zaslišanju je vse priznal. Včeraj se je pa pri razpravi tako čudno vedel, da sodniki niso vedeli, da li je blazen ali blaznost samo simulira. Zaslišana je bila njegova žena, ki se je dala ločiti. Po njenih izjavah sočel je Doležal patološki tip. Sodišče je sklenilo poslati ga v umobolnico na opazovanje.

— ENO NOČ —

na palubi Cunard — prekooceanskega parnika »AQUITANIA« je naslov velike prireditve, ki se vrši v soboto 19. t. m.

V KAVARNI »TOPLICE« NA BLEDU na čast velikih internacionalnih veslaških tekem. Aranžma prireditve je v rokah našega plesnega mojstra g. Jenka.

— Usodne posledice prepira. Posestnik Franc Tamasi iz Cantavira pri Subotici je bil znan kot notoričen pijanec. Te dni je prišel zopet pijan domov. Njegov starejši sin Franc se je začel z njim pripraviti, češ, da samo denar zapravlja. Med preprirom je oče sina udaril s pestjo po obrazu, ta pa se mu je revanžiral s tako močnim udarcem, da se je oče nezavesten zgrudil. Ko so pozvali zdravnika, je oče umrl. Zdravnik je ugotovil, da je Tamasija zadela srčna kap, kljub temu pa je državno pravdnništvo odredilo obdukcijo trupla in aretacijo sina.

— Žrtve mazaštva. V Despot Sv. Ivanu je v torku umrl kovač Mika Popović kot žrtev mazačev. Popović se je pred tednom dni na nogi ranil in nastalo je zastrupljenje. Namesto da bi pozval zdravnika, je pa poklical dva vaška mazača, ki sta zdravila z različnimi zelišči in uganjala razne komedije z njim. Bolnikovo stanje se je seveda še poslabšalo. Končno sta mazača sklenila puščati mu kri. To sta res storila in mu izpustila okoli 2 litra krvi. Posledicam zastrupljenja in prevelike izgube krvi je Popović podlegel. Šele po njegovi smrti so njegovi sorodniki pozvali zdravnika. Dr. Arkadije Zaičev je zadevo prijavil oblastim, ki so odredile obdukcijo trupla. Mazača sta bila aretirana.

Iz Ljubljane

— Lj. Natečaj za sprejem gojencev v strojno šolo mornarice. Mestno načelstvo v Ljubljani opozarja na »Konkurz za prijem pletomaca u mašinsku školu mornarice«. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasov, ki so nabiti na mestnih deskah.

— Lj. Vadičelski zbor Sokola I. objavlja vsemu članstvu, da je v znak žalovanja za umrlim br. Malejem začasno prekinil telovadbo v vseh oddelkih. Telovadba se zopet prične prvo telovadno uro po pogrebu. — Lj. Promenadni koncert priredi dr. ob 19.30 v Zvezdi Nar. železničarsko glasbeno društvo »Sloga« s sledečim sporedom: 1. Otvoritvena koračnica; 2. Gounod: Romeo in Julija, vuvrtura; 3. Meyer-Helmund: vrtna serenada; 4. Tosca: Mi trije — pesem; 5. Ivanc: Vabilo — pesem; 6. Mendelsohn: Svatbena koračnica; 7. Jakl: Potovanje po kranjski deželi — potpuri; 8. Dvojak: Slovenski ples št. 15. 9. Zaključna koračnica. Kapelnik Svetel.

Zobozdravnik

dr. Rodoschegg

ne ordinira do konca avgusta.

Iz Celja

— c. Sestanek slovaških dijakov celjske gimnazije, ki so maturirali ali bi mogli maturirati med svetovno vojno in l. 1919, bo ob priliki 10-letnice mature letnika 1920 dne 6. septembra sverer in 7. septembra t. l. v Celju. Točen program se objavi v kratkem.

— c. Sodniški izpit je položil prejšnji teden pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani z. Vinko Rautner, avskultant pri celjskem okrožnem sodišču. Čestitamo!

— c. Spominsko proslava 10-letnice koraškega plesista priredi Sokolska župa Celje s sodelovanjem drugih narodnih društev 12. oktobra v Celju oz. Braslovčah in Sv. Jurju ob juž. žel. Sestanek za sedatvo prireditvenega odbora, ki bo določil podoben program proslave in izvrši vse priprave za njo, skliče župa uprava s četkom avgusta.

— c. Sokolske prireditve v Gornjem gradu na dan 10. avgusta t. l. se udeležijo tudi Celjani v večjem številu. Odpeljejo se tja s mestnim avtobusom. Podrobnosti se objavijo pravočasno.

— c. Dve izgubi. Zasebnica Ela Zorkova iz Gaberja je izgubila na Dolgem potju 13. t. m. svoj zlat širok poročni prstan, ki ima vgraviran na notranji strani napis: »Ela«, 21. IX. 1921 in je vreden 500 Din. — Sin pravoslavne prote v Celju Vladimir Čudić je izgubil na tukajšnjem kolodvoru 15. t. m. 100 Din vreden dežnik.

— c. Izredni občni zbor Gremija trgovcev Celje bo drvi ob pol 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red vsebuje le eno točko in sicer vprašanje delovnega časa v trgovinah.

Iz Laškega

— Naše termalno kopališče je sedaj že popolnoma zasedeno. Poleg Ljubljane je zastopana Bačka, Sisk, Zagreb, Beograd itd. Tudi Dunaj ima tukaj svoje zastopnike. Vsem gostom izredno ugajajo kopeli in pa zmerne cene. — Tudi mesto samo ima polno letoviščarjev. Kraena okolica jim nudi najlepše izprehode — bistra Savinja pa jih hladi (oziroma ne sladi) preveč — imela je že 28,5 stopinj C).

— Poroka. Poročil se je šolski upravitelj g. Juro Kislinger z gđ. Hedí Hermann iz znane rodbine Hermannove. Čestitamo! Iz Celja

Dobiva se v vseh boljših trgovinah

Turneja Rut Vavpotičeve po Franciji

Dve uspešni turneji — Zdal nastopa s Sonjo Baskelova v Parizu

Ljubljana, 17. julija.

Ze lani smo poročali o uspešni turneji naše mlade, nadarjene plesalke Rut Vavpotičeve po Španiji in pozneje o njeni turneji z glasovito Ido Rubinsteinovo po vsej Evropi. Baletni zbor Rubinsteinove, ki je štel 80 članov, je najprej priredil nekaj predstav v Parizu. Pariz, ki je sicer vaje impozantnih revij, je bil očaran. Za dejstvo, da je glasbeno točke dirigiral sloviti komponist Stravinski, jih je prijetno presenetilo, še bolj pa

plesalk je prevzela državna opera, druge so odšle k sloviti koreografiji Nižinski, en del se je pa združil s člani bivše Džagileve akupine, ki se je po njegovi smrti tudi razšla. Rut je spoznala, da bo z angažmaji bolj težko — sicer so jo hoteli sprejeti pri dveh gledališčih, toda pod neugodnimi pogoji — in sklenila je, da pridruži s svojo prejšnjo partnerico Sonjo Baskelovo turneji na lastno pest.

Rečeno storjeno! Z Baskelovo sta odšli

so občudovali umetniško opremo in dekoracijo odra. Rubinsteinova je za dekoracijo žrtvovala milijone. Po gostovanju v Parizu je zbor nastopil pred kraljevo dvojico v Bruslju, potem se je znova vrnil v Pariz, iz Pariza je pa krenil v Monte Carlo, od tu v Mentone, iz Mentone v Nizzo in preko Nizza na Dunaj. Z Dunaja je zbor nadaljeval turnejo v Italijo, kjer je gostoval v milanski Scali, nato v Rimu. Neaplju, Pragi in Nemčiji. Povsod, kjer je zbor nastopil, je dosegel sijajen uspeh. Francoški in drugi listi so naglašali, da je bil nastop Ide Rubinsteinove do takrat brez primere v zgodovini francoskega baleta, laskave ocene pa je priobčila tudi dunajska »Neue Freie Presse«.

Cez poletje se je zbor Ide Rubinsteinove razšel in domov je na počitnice odpotovala tudi Rut Vavpotičeva, ki je bila ena glavnih plesalk v skupini ter je za svoje posebne nastope žela tudi posebna priznanja.

Po povratku v Pariz je našla Rut baletni zbor Ide Rubinsteinove razkropljen. Nekaj

v Madrid, kjer sta ostali mesec dni in nastopili v velikih varietejah, nato pa sta se vrnili v Pariz, kjer sta kot sestri Garov nastopili v varietejah Le Kdo, Bobino itd., v vsakem po teden dni.

Iz Pariza sta se napotili v širni svet. Nastopili sta v Casino Arcachon blizu Bordeaux, od tu pa sta krenili v Montreux ob Ženevskem jezeru, kjer sta z velikim uspehom nastopili v tamosnjem Casinu. Triumfalna turneja ju je vodila v slovito letovišče Biarritz, kjer sta zopet ostali teden dni, iz Biarritza sta se vrnili v Pariz, kjer nastopata sedaj. Čez poletje imata v projektu turnejo v Reims, znan iz svetovne vojne, ter v slovito letovišče Dunont v Belgiji.

Za jesensko in zimsko sezono se pogajata sestri Garov z dvema pariškima gledališčima in kakor izvem, pogajanja ugodno potekajo. Upamo, da nas bo slovita umetnica, ki je Slovencem lahko v ponos, v tujini še nadalje uspešno zastopala ter ji šli-mo čim več uspehov!

Gospodarska politika slovenske žene

Pred dnevi so objavili slovenski listi odobreni statut ustanove kuratorija Doma Franje Tavčarjeve v Kraljevi, ki je po svoji sestavi nehoti izbral neke misli, ki baš niso v prilog delovanju slovenske žene, če se jim sledi s strogo ženskega stališča. Slovenska žena je še vedno neselčna idealistka, ki zbira sredstva kot ne-umorna čebelica, da jih položi na oltar humanosti tudi tedaj, ko počasi s svojim trudom in naporom svojo najzaslužnejšo delavko. Humanost je gotovo plemenita lastnost in čast našim ženam, če jim je vodila misel pri njihovem delu. Vendar bi pa morala naša žena dati v današnjem boju vprašanja enakovrednosti svojememu trudu in delu več realne podlage in aktivne dalekovidnosti. Zbirati sredstva v do-sego idealnih vrednot, v tem slučaju mož-nosti čimprejnjega realiziranja okrevališča, je lepa čednost, ampak po praktični izvedbi sočel je pozabila slovenska žena ob tej priliki zopet na vprašanje lastnega gibanja. Izročila je mestni občini več svo-jo zbrano lastnino za idealno vrednoto in si ni znala izgovoriti in priboriti samo pomo-či do onega dne, ko se lahko osamosvoji z lastnim delom in lastno silo.

Socialna politika je in bo naloga ko-mune in vlade, politiko ženskega gibanja moramo pa izvajevati in dobojevati me-je

Augustus Muir:

Krog zločinov

Roman

— Prihodnjič, dragi moj, ne bom tako previdno izbiral tarče. — V njegovem tistem glasu je bil strupen humor. — Položite si roke na glavo in držite jih na nji. — Revolver se je obrnil proti Juliji Farrovi. — Vrzite to proč, — je dejala slednjič. — Plaho se je umaknila pred svetlo cevjo, ki je mogla bruhiti smrt sedemkrat zapored. — Neznaneč je brž porabil priložnost. — Se eno minuto — celo minuto imate še za razmišljanje. — Če je bil njegov glas orodje njegovih misli, je bilo treba vzeti njegovo grožnjo resno. — Udam se, — je dejala Julija Farrova. — In kdorkoli pač ste, bitko ste dobili.

Počasi je krenila k peči. Neznaneč ji je sledil z revolverjem, boječ se zvijače. Menda je mislil, da je njen strah samo krinka, pod katero mu pripravlja udarec. Položila je roko na gladko desko, s kakršnimi so bile obite stene, in prikazala se je odprta. Iz skrivne omarice je potegnila sveženj obledelih dokumentov. — Odvežite to, — je dejal neznaneč. — Nočem biti opeharjen. Položite dokumente na mizo in stopite v stran. Hvala. Če se ganeta, vaju opozarjam, da utegnejo storiti moji možje zunaj nekaj nepričakovane. — Sprosto roko je listal po papirjih in jih hitro pregledoval. Končno se je zdelo, da je zadovoljen. — Zvezite jih znova, — je zapovedal. — Pri odprtem francoskem oknu se je za hip ustavil. — Prižgite vse luči. Hvala. Če se ganeta v petih minutah po mojem odhodu iz sobe, ne jamčim za posledice. Lahko noč!

Izgini! je tiho, kakor je bil prišel. John Warner je stal nepremično z rokami v žepih, njegov zaničljivi pogled je bil uprt na Julijo Farrovo, ki je tiščala glavo v blaznico. — Torej se bočite, a? — je sprgozvalni končno. — Ni se ganila. Ozrl se je na francosko okno in jeza ga je pograbila. Obrnil se je na peti, planil na vrt in se ustavil šele sredi travnika. Luč iz sobe je svetila na travnik in metala temne sence med dreve. Edina podoba človeškega bitja je bil Cupidov kip, stoječ v kotu vrta. Za svetlo progo luči je bilo vse tiho in temno.

John Warner se je ozrl. Julija Farrova je bila vstala, nekaj časa se je držala za glavo, potem je pa krčevito zaplakala in omahnila nazaj na blaznico. Warner je srdito zaklel in krenil tja, kjer je bil privezan njegov čoln. — Skripanje vrat na bregu reke je zdrnilo Julijo Farrovo. Vstala je in zaslišala brnenje motorja. Pred zrcalom si je baš začela popravljati pričesko, ko so se na balkonu začeli koraki. — Ozrla se je previdno čez ramo in se

zasmejala, ko se je pojavil na pragu maskiran mož v črnem večernem plašču.

— Cestitam, Toni, angel varuh moj. To ste napravili sijajno. Zdej, ko najini prijatelji mislijo, da so dokumenti Molly Langtonove v drugih rokah, lahko grem nemoteno svojo pot. Odložite to bedasto masko, Toni, in pojdite se napit. Zaslužili ste.

Maskirani mož je vstopil in odložil masko. Krik groze se je izvil Juliji Farrovi iz grla. Zrla je v spačeno, blede obličje Viktorja Hallama.

Mrliški list Molly Langtonove

— Toni — bože moj, to ni Toni! Hallam se je zaničljivo zarežal. — Cestitam vama obema, — je dejal z glasom, ki je votlo donel v njegovem izsušenem grlu. — Z zanimanjem sem sledil vajini komediji. — Obrnil se je in tiho zažvižgal. — Pustite ga zdaj sem, Bude, — ga je slišala Farrova zaklicati.

Upehana Sorganova postava se je opotekala čez balkon in vstopila v sobo. Ovratnik je imel raztrgan in tudi rokav smokinga je kazal luknjo.

— Kaj vraga — — — je začel, pa je zagledal blede obličje Viktorja Hallama, njegove bele ustnice in črne kolobarje pod očmi. To ga je tako pretreslo, da je prestrašeno kričnil in odskočil.

— Vi ste torej mislili, da sem rekel že svoj zadnji »zbogom«? — je zamrmral Hallam. — Skoro je bilo vse tako, kakor mi je bilo rečeno. K sreči se mi je zapičilo bodalo samo pod kožo — bil je prav za prav močan udarec po glavi z nečem zelo podobnim vreči peska.

Obmolnil je in se prijel za prsa. Bil je zares možat, kajti ves čas se je moral boriti s svojo fizično slabostjo.

— Ali zlorabim vašo gostoljubnost, če sedem? Najprej mi pa dovolite vrtniti vam, kar je vašega. — Stlel je črn plašč in ga izročil Sorganu. — Svojo vlogo ste igrali imenito, gospod grof, — je nadaljeval. — Cestitam.

Sorgan je stopil k mizi in si nalil čašico konjaka. Hotel ga je izpitati, pa si je premislil. Stopil je k Hallamu in mu dal piti.

— Jaz moram čestitati vam, gospod Hallam.

— Pijem na vajin uspeh. — je dejal Hallam smeje. — Zagnite okna in pomenimo se. Slišal sem del vajinega zaupnega pogovora, ki se mi zdi izredno važen.

Primaknil je svoj stol bliže. — Del vajinega pogovora, ki me je zanimal, se je nanašal na mrtvaški list, gospodična Farrova, — je nadaljeval. — Mislim, da bi se lahko o tem spoznavali.

Sorgan je zaprl okno in ugasnil vse luči, razen žarnice pri klavirju. Julija Farrova je stala liki kip, njen obraz ni kazal nobenega strahu ali razburjenja. Ko je pa Hallam omenil mrtvaški list, se je zdrnila. Stopila je bliže in oči so se ji zaiskrile.

— Mrtvaški list Molly Langtonove? — je vprašala tiho. — Ne potvoriš mrtvaški list, gospod Hallam, temveč pristni.

— Mislim, — je dejal Viktor Hallam smeje, — da se da to urediti, samo če prepustite zadevo meni.

Conan Doyle in londonski spiritisti

Slavni pisatelj je bil zadnja leta vnet spiritist — Zanimiva spominška seja spiritistov v Londonu

Slavni, zdaj že pokojni pisatelj detektivskih storij o Sherlock Holmesu sir Arthur Conan Doyle se je pečal s spiritizmom od svojega 30. leta. Zagrižen spiritist je postal šele med vojno. Odšel je na vojno in bil je poveljnik oddelka angleških dobrovoljcev. Mnogi njegovi tovariši so na bojišču padli, toda to bi se ne bilo tako hudo, da ni izgubil tudi enega obeh sinov. To ga je pognalo definitivno v tabor zagriženih spiritistov. Zlasti zadnja leta se je pečal s tem pokretom in še pred zadnjo boleznijo se je napotil po Evropi, kjer je hotel v vseh večjih mestih predavati o spiritizmu. Dospel je pa samo na Holandsko, od koder se je moral vrniti, ker je bil med potjo zbolel. Predaval je samo v Amsterdamu, kjer je dejal o zagrobnem življenju.

»Posmrtno življenje ni tako različno od posvetnega, kakor se še vedno splošno misli. Na oni svet gremo brez bistvene izpremembe svojega duha, in naše bivanje tam je mnogo bolj radostno, slikovito in solčno, kakor tu na zemlji. Nadnaravno razumemo dokaj lahko. To je konec koncev nekaj sličnega kot pri radiu. Slišimo Pariz in treba je samo malo zasukati kolešček, pa slišimo Berlin. To je samo neznatna kretanja na aparatu, pa se prenese človek v čisto drugi svet. Meni ne gre tu za skrivnostne pojave, zame ima vse to versko ozadje. Svet neprestano tava v temi in hrepeni po luči. Meni je spiritizem sredstvo, da pridem do višjega spoznanja. To je radostno poslanstvo, katero bi hotel prinesiti vsemu svetu.«

Omeniti je treba, da je bil Conan Doyle katoličan in zelo strogo katoliško vzgojen. V mladosti je bil eno leto gojencev jezuitske šole v Feidkirchnu. Conan Doylev pogreb je bil na njegovem posestvu v Crownboroughu v Essexu. Slavnega pisatelja niso pokopali na pokopališču, temveč na njegovem vrtu sredi cvetočih rož. Ker je bila zanj smrt samo prehod v nadalje življenje, je bil pogreb podoben radostni svečanosti. Njegova soproga in hčerke so bile v belih poletnih oblekah. Vdova, ki je tudi vnetja spiritistka, je prečitala ob odprtem grobu poslanico k moževi duši, v kateri se je zahvalila v imenu navzočih za njegov boj za pravico. Prepričana je, da ostane pokojni v najtesnejši zvezi s svojo rodino.

V nedeljo zvečer je imelo londonsko društvo spiritistov in njihovih sorodnikov v Albertovi dvorani, kjer je prostora za 10.000 ljudi, spominski spiritistično sejo. Dvorana je bila nabito polna. Po zborovskem petju so prišli na vrsto spominski govori, potem pa kikanje pokojnikovega duha. Zborovalci so skušali dobiti s pomočjo medija zvezo s pisateljevim duhom. Medij je bila Estella Robertsova. Navzoča je

bila tudi pokojnikova rodbina, ki je prispejala nalašč v ta namen iz Sussexa. Rodbina je sedela na estradi. Ob strani pisateljeve vdove je bil prazen stol za moževega duha, o katerem so bili vsi prepričani, da pride na sejo, kakor je opetovano obljubil, ko je bil še živ.

Čez nekaj časa je stopil medij med splošno napetostjo k pisateljevi vdovi. Čez, da je »on« v dvorani. Medij je pa dejal, da je težko stopiti z njim v stik, ker so med navzočimi taki, ki zvezo med duhom preprečujejo. Zato so sejo prekinili, nekateri so zapustili dvorano, zadonelo je znova zborovsko petje, potem so pa ponovno klicali duha. In že je stopil medij znova k pisateljevi vdovi in ji nekaj zašepetal na uho. To je bila poslanica z onega sveta. S tem je bila seja končana.

Takoj po seji so novinarji obkolili pisateljevo vdovo, ki jim je pa sporočila, da je bila poslanica preveč intimna, da bi jo mogel zvesti ves svet.

Toda iz Amerike in iz Pariza so prišle vesti, da se je tam že prikazal, so pripomnili novinarji. — Nikar ne verjemite tega, take poslanice so sleparija, — je odgovorila vdova. Pokojnikov duh je prav tako izbirčen glede svoje okolice kakor je bil pokojni v življenju in zato stopa v stik samo z dobrimi znanci ali pa s svojimi mediji. Pravo poslanico dobi od njega samo njegova najožja okolica.

Pisateljeva vdova je izjavila novinarjem, da hoče izpremeniti možev grob v Mekko vseh spiritistov na svetu.

Sochorovsky aretiran

Zadnjič smo poročali, da je razpisana nagrada v znesku 30.000 Kč, katero dob. om. ki izsledijo defravdanta Sochorovskega, ki je poneveril tvrdki brata Mraček v Pragi 300.000 Kč, poleg tega je na osleparil še druge ljudi. Seveda je mairsikoga mikala visoka nagrada, za katero je zvedel tudi sprevidnik spalnega vagona Vasil Spaček. Mož se je peljal 3. t. m. z direktnim vlakom Praga—Rim. V Trbižu priklopilo temu vlaku vagon dunajskega brzovlaka. In v tem vagonu so bili med drugimi potniki tudi štirje Čehi. Med vožnjo so se sprii in Spaček si je zapomnil njihove obraze. K č se je vrnil v Prago in zvedel, da iščejo oblasti defravdanta, ki je pobegnil s svojo ljubico in v spremstvu nekih zakencev, je prišel na policijo in spoznal na fotografijah Sochorovskega njegovo ljubico Adamcovo in zakonca Palmova.

Na prgovarjanje oškodovane tvrdke je sklenil Spaček obvestiti italijansko policijo o zasledovanem defravdantu. 10. t. m. se je znova odpeljal z direktnim spalnim vagonom v Rim. Tam je odšel na policijsko prefekturo in povedal, da stanuje defravdant najbrž v hotelu »Massimo d' Arelis« na Via Cavour.

V Benetkah je namreč Spaček slišal, kako je češka družba govorila o tem hotelu. Uslužbenci omenjenega hotela so po fotografijah spoznali elegantne, bogate goste, stanujoče v I. nadstropju v treh krasnih sobah. Hotel sam je eden najlepših v Rimu. Policija je ugotovila, pod kakšnim imenom nastopa defravdant in njegova družba.

Policija je tudi ugotovila, da je odpotovala češka družba v Neapol. Spaček sam se je moral vrniti v Prago. Pred odhodom je naprosil svojega tovariša Červenega, naj odpotuje v Neapol, da bo pomagal policiji kot tolmač češčine. Rimska policija je takoj ukrenila vse potrebno in Sochorovskega so kmalu aretirali na otoku Capri. Mož je nastopal s svojo ljubico pod imenom Krasu. Defravdant je razmetaval denar s polnimi rokami, prirejal je sijajne banquete, v Rimu je plačal za en banket 3000 lir. Imel je tri potne liste, ki mu pa niso dosti pomagali, ker se ni dolgo veselil poneverjenega denarja.

Nietzsche je bil paralizirani

Do zadnjega so se v Nemčiji prepirali o tem, kaj je bilo vzrok smrti slavnega filozofa Nietzscheja. Eni so trdili, da je bila njegova blaznost in smrt posledica paralize, drugi so pa to odločno zaničali. Zdravstveni svetnik Müller je objavil še nedavno razpravo, v kateri odločno zanika, da bi bil Nietzsche podlegel paralizi. In vendar je bil Nietzsche paralizirani, paraliza je bila vzrok njegove smrti.

V Berlinu je izšla te dni dokumentarna razprava dr. E. Podacha, posvečena problemu bolezni slavnega filozofa. Tu najdemo nepobitni dokazi, da je spravila Nietzscheja v grob res progresivna paraliza. Dr. Podach objavlja še neobjavljene dokumente, zlasti pa zdravniške beležke z jenske klinike, ki so veljale za izgubljene. Tako je problem bolezni slavnega nemškega filozofa definitivno pojasnjen. Glasnik filozofije o nadčloveku, filozofije, ki je kvintesenca buršovske brutalnosti, je bi torej, velik nesrečen, paralizirani.

Paderewski operiran

Slavni poljski virtuoz in prvi prezident poljske republike Paderewski se mudi zdaj v Parizu, kjer se je dal operirati. Imel je akutno vnetje žil, kar mu je delalo hude preglavice, ker je zelo težko hodil. Slične bolezni leči operativnim putem slavni francoski specialist dr. Chossot in tudi Paderewski se je obrnil nanj. Pojasnil mu je svoj kočljiv položaj. V začetku oktobra mora za šest mesecev v Ameriko, v nasprotnem primeru bi moral plačati po pogodbi visoko globo. Zdravniku je dejal, da bi se dal takoj operirati, če bi vedel, da bo do oktobra zdrav. V nasprotnem primeru se pa dal operirati šele po povratku iz Amerike.

Dr. Chossot ga je pregledal in izjavil, da bo lahko 14 dni po operaciji hodil in celo begal. Sele po tej izjavi se je dal Paderewski operirati in bo res kmalu zdrav.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Proti rudečim rokam

razpokani in nelep barvi kože se z uspehom uporablja snežnobela in maščob prosta krema „Leodor“, ki daje rokam in obrazu ono belino, katero si vsaki odlična dama želi. Posebna prednost kreme „Leodor“ je v tem, da izvrstno hladi srbečo kožo in je obenem odlična podloga za puder. Trajni vonj kreme „Leodor“ je podoben omenu, ki prihaja iz šopka v rosnem pomladanskem jutru utrganih vijolic in šmarnic brez onega slabega mošusovega vonja, ki odbija odlične ljudi. Cena velikih tubi Din. 14.50, mali tubi Din. 9.— V učinkovanju jo podkrepí Leodor-toaletno milo, cena komadu Din. 8.— Dobija se povsod, kjer prodajajo Chlorodont-proizvode. Pošlite nam ta oglas kot tiskovino (omotne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovolneno

moške in damske blagove

zadnjih novosti za

pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNICE

SUKNA

Siegel - Imhof — Brno

Palackého tř. 12, Českoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najsolidnejša

izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoni in

poštne prosto

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakmo! — Na vprašanje brez znamke ne odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

Strojepisni pouk

med počitnicami se vrši vsak dan od 6 do 9. ure zvečer. Začetek 4. avgusta. Vpisovanje 1. avgusta in dalje vsak dan od 6 do 8. ure zvečer. Tečaj za začetnike in izveščance. Posebni tečaj za starejše dame in gospode. Učna ura Din 4.— Christof učen za vod, Ljubljana, Domobranska cesta št. 7-1. 2052

Za stavbe

vsakovrsten suh tesian in žagan les, ladijska tla ceno od daja Fran Sustar, Dolenska cesta, telefon 2424 60/T

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, postelne odeje najcenejše kupite pri

RUDOLF SEVER

Marijin trg 2

Zahtevajte vzorec 29/T

Reform steklenice

za vkuhanje sadja in povrtnin, se odlikujejo s popolno zanesljivostjo in nizko ceno. Zaloga za Jugoslavijo: Lovro Petovar, Ivanjkovci. — Ceniki na zahtevo. 2054

Pekarna

obstoječa že 50 let, s stanovanjem 3 sob in pritlikin, v popolnoma dobrem stanju, takoj naprodaj zaradi preselitve. — Nahaja se v centru mesta, na glavni ulici. Peče se tudi kruh za vojaštvo. Ponudbe na naslov: Makso Beck, pek, Dolnja Lendava, Prekmurje. 2055

OTOMANE

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. — Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroce) in vsa popravila izdeluje točno in najceneje le Sajovic, Ljubljana, Stari trg št. 6.

Radi preselitve

popolna odprodaja DEŽNIH PLASČEV. Sijajna prilika. Jančigaj, Tavčarjeva 1. 2048

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 58/T

Vsa pleskarska in ličarska dela

izvršuje točno, solidno in po kurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBS

pleskarstvo in ličarsvo

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Žimnice

(modroce predelujem po 35.—dinarjev. Vsa druga tapetniška dela po najnižjih cenah. Pri dem delat tudi na dom. Sijavé Franc, tapetništvo, Ljubljana, Rimska cesta 5 — Zahajak 14. 2035

AM se bočete svojega

reumatizma, protina

iznebiti?

Trganje in zabiranje v udih in členkih, otekline udov, potlačene roke in noge, trganje in zabiranje v raznih delih telesa ter celo oslabljenje oči so mnogokrat posledice revmatizma in protina, katere morate odstraniti, ker bolezen sicer vedno bolj napreduje

Nudim Vam

zdravilno pijačo, ki razkaja sočno kishno, pospešuje izmenjavanje tvarin in izločevanje, torej mi to takozvani univerzalni ali tajni lek, ampak produkt, ki ga nudi mati narava v dobrobit trpečega človeštva.

Vsak dobí brezplačno poskušnjo!

Pišite mi takoj, nakor bodete dobili od mojih, v vseh deželah se nahajajočih zastopstev popolnoma zastoni in franko poskušnjo skupno s poljskim razlago. Na ta način se bodete sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem učinku.

AUGUST MÄRZKE, BERLIN - WILMERSDORF

Bruchsalerstrasse Nr. 5

Abt. 19

Abt. 19

PRAVI

FRANCK:

vedno

odlična kakovost!

* DINI SLOVENSKI POPOLDNEVNIK * IMAJO OGLASI V NJEM SIGURNO USPEH *
Slovenski Narod